

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisien sääntökannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tiistai The Western Workmen's Publ. Society'n kustantamana.

Tilauhinnot Yhdysvaltoihin
1 vuosikerä...\$1.50 Puoli vuotta...90c

Canadaan ja Suomeen
1 vuosikerä...\$1.75 Puoli vuotta...\$1.00

TOVERITAR

Box 99 Astoria, Ore.

Entered as second-class matter July 18th 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)

SUBSCRIPTION RATES

IN THE UNITED STATES:

One year \$1.50 — 6 months 90c

IN CANADA:

One year \$1.75 — 6 months \$1.05

TOIMITUS:

MAJU NURMI

Box 99, Astoria, Ore.

TOVERITTAREN TILAAJAMÄÄRÄ OSOTTA:

Uusia 119
Lupaajia 60
Katkemut 129

Pakinaa Maynardista, Mass.

Elämä on taistelua kehdestä aina hantaa asti. Ihmiset taistelevat olemassaolonsa säilyttämiseksi. Mutta tapahtuu toisinaan että ihmiset joutuvat taistelemaan omaa itseään sekä omia etujansa vastaan, kuten täällä Maynardissaakin.

Tässä joulun edellä vanha kutomotyöläisten järjestö eli niin kutsuttu Goldenin unio julisti tämän Maynardin kutomatchaan lakkoiltaan täten pakottaakseen Amerikan villakomppanian erottamaan ne työläiset pois työstä, jotka eivät kuuluneet siihen unioon vaan olivat uuden union jäseniä kuuluen Amalgamated Textile Workers' järjestöön, joten tässä lakossa joutuivat työläiset olemaan toisiansa vastaan lakossa, eikä kuten tavallisesti, että työläiset lakkoivat pääomaa omistajia vastaan. Amerikan villakomppania käytti tätä tilaisuutta hyväkseen, järjestämällä tältä vanhalta mieltä nekin pienet saavutukset, joita sen oli onnistunut vuosien kuluessa saada, sekä samalla sai hajaannuksen aikaan koko uniossa. Tämän samaisen union johtohenkilöt ovatkin aina enemmän koettaneet palvelua vallassaolevan luokan etuja kuin työläisten, järjestämällä työläisiä ammattien perusteella tehden työn ja palkkasopimukset aina eri aikoina eri paikoissa, joten työläiset ovat olleet aina voimattomia vaatimaan parannuksia joukkona, ja useassa tapauksessa ovat joutuneet taistelemaan toisiaan vastaan. Ja tällä viimeisellä lakkoilustelulla se tahtoi murskata nousevan teollisuusunion, siinä kuitenkin onnistumatta. Tämä uusi unio on teollisuusunio, ja jokainen täytyy tunnustaa ettei se todellisudessa taistelee ja joka lyhyen olemassaolonsa aikana on saanut parannuksia kutomotyöläisten ottilaan enemmän kuin vanhoillinen Goldenin unio 10 vuoden aikana.

Siis toivoisin että Maynardin kutomatyöläiset ottaisivat tosiasian huomionsa, nimittäin että Goldenin unio saatoikin kaikkein muuttin ammattinotit ovat aikansa palvelleet työväenluokkaa, mutta eivät enää tänä päivänä kykene taistelemaan lii-

toutunutta kapitalistiluokkaa vastaan. Ainoa mahdollisuus työväenluokalla on järjestyä teollisuuksittain, koko teollisuusalan työläiset yhteen samaan unioon — kutomotyöläiset Amalgamated Textile unioon. Alkäämme me antako Maynardissa taantumukselle jalansijaa Myllykomppania kyllä toivoisi, että Maynardissa samoin kuin muuallakin se voisi hajottaa työläisten taloudelliset järjestöt, joten se voisi kiristää työläisten jo ennestään kurjaa olotilaa vieläkin kurjemmaksi.

Sallimmeko me sen tapahtua? Eih! Se ei saa tapahtua! Meidän täytyy järjestää yhteiseen taistelurintamaan yhtymällä Amalgamated Textile Workers' järjestöön. Sanottu järjestö tulee lähemmässä tulevaisuudessa asettamaan myllyheräin hyväksyttäväksi 44-tunnin työviikon ja 50 prosentin palkankorotusvaatimuksen. Ajatelkaa, eikä meidän asemamme vaadi meitä järjestymään, sillä tällaisen vaatimuksen takana täytyy olla voimaa. Tähän sanottuun järjestöön on vajaan vuoden kuluessa yhtynyt lähelle 60,000 kutomotyöläistä.

Siis, Maynardin kutomotyöläiset, niin miehet kuin naisetkin, painakaa mieltänne järjestymisen tärkeys, älkää heittäytykö epätoivoon vaikka Goldenin unio ei voinut viime lakossa ajaa vaatimustaan lävitse. Sillä kuin ajattelette asiaa syvemmin koko työväenluokan edun kannalta, niin se oli siltikin voitto meille ja nousevalle teollisuusniolle.

Tämä minun kirjoituksena on vennyntä pitemmäksi kuin alussa ajattelin. Toivon kuitenkin, että Toveritar ottaa tämän palstoilleen. *)

Hulda.

*) Homielin, Asemaamme koskevat kirjoitukset ovat juuri niitä mitä pitäisi lehdestämme olla. — Toim.

SEATTLE, WASH.

Nyt siis on taasen eletty joitakin aikoja tätä työttömyyden aikaa mikä tässä kylässä vallitsee. On surullista katsella niitä perheitä joissa on useampia lapsia ja perheen isä ei saa työtä muuten kuin menemällä tukkikämpiköille muutaman dollarin päiväpalkalla tai pois paikkakunnalla työvoimaansa kaupalle. Äidit ovat melkein joka perheestä pakotetut menemään työhön. Nainen kyllä ei voi nykyisiin menoihin verrattain olla kuin pienenä apuna, vaan ponnistella täytyy, varaa ei ole muuallekaan lähteä ja mitään toivoa ei ole töitten saannista täällä, ainakaan toistaiseksi.

Osaston toimintakin kärsii tuntuvasti tästä. Kuitenkin on vielä osa tovereistamme, jotka eivät ole lamaantuneet, vaan joilla on todellinen halua pitää yhteistoimintaa yllä olipa kohtalo miten ankara tahansa. Sen todistaa se seikka, että iltamia on pidetty ja näytöskappaleita esitetty. Tämän kuun 15 p:n illalla esitettiin "Kun rouvat epäilevät" koko tydyttävälle katsojakunnalle. Kappaleen esitystä en voi muuta arvostella kuin mitä kuulin yleisön joukosta, että sen esitys sujui verrattain hyvin.

Nyt on taasen harjoituksilla "Mikkel Larsenin pojat", mikä tullaan esittämään tämän kuun viimeisenä sunnuntaina, eli 29 p. Ovirahakaan ei ole kuin 40c etukäteen ja ovella 50c. Ja se on kappale mitä kyllä ansaitsee tulla katsomaan, todellinen työväenkappale. En rupea sen syydyttää enempää kertomaan, kylläpä siten näette, ettekä varmaan kadu. Seuratkaa Toveria, niin siinä on tarkempi selotus.

En sano kenellekään mitään, vaan hiiskahdan kenenkään huomaamatta, että jotain isompaa taasen on odotettavissa tämän kylän naineilta eli avoillisilta, miten heitä sanoisin. — Keivät on tulossa ja se tuo mukanaan innostusta.

Toveruudella tervehdän tämän lehtemme lukijakuntaa.

Naemi B.

DAISYTOWN, PA.

Osaston vuosikokouksessa t. k. 19 p. valittiin toimihenkilöt kaikkiin osaston eri toimikuntiin seuraavalle toimintakaudelle. Ja Toveritarkin saitaan pitkästä aikaa oikein virallisen uutistenkirjoittajan.

Ompeluseuran naiset pitivät kokouksen helmikuun 5 päivää, jossa päätettiin ompeluseuran toiminta alkaa nyt uudelleen. Jo viime lokak. herätettiin ompeluseura ensikerran kaksivuotisen loman jälkeen ja pidettiin jo iltamakin tarkotuksella niillä tuloilla ostaa ompeluseuralle tarvittavia käsitöitä, vaan silloisen hiilenkaivajain lakon pelosta jätettiin töiden alkamiskannalle lakon suhteen. Mutta nyt nen sillä kertaa ja jäätin odottavalle kun tuon lakon aiheuttama lamaanustilakin alkaa jo olla ohi, niin olisi nyt naisten käytävä innolla töihin käsitöiksi. Olisi korvattava se aika mikä meni tässä odotellessa ja on se sillä parhaiten korvattu jos käytämme nyt sitä nopeammin neulaa ja sukkavartaita. Myyjäivät pidetään ehkä parin kuun päästä (josta lähemmin tuonnempana) ja siksi olisi saatava paljon töitä valmiiksi, että ei turhaan tähden tarvitse myyjäisiä pitää.

Naiistenpäivän illanvieton päättivät ompeluseuran naiset panna toimeksi helmikuun 21 p. Ohjelma tulee olemaan arvokas ja monipuolinen. M. m. esitetään pieni näytöskappale, jos nimittäin satuttaisiin jostain saamaan joka sopisi tähän tilaisuuteen. Kovin olivat naiset innostuneita jo iltamien alkuunpanossa, koska eivät kelvaneet miehet edes ovimiehiksi eikä kahviruostettui myyjiksi, sanoivat kyllä itsekkin osavansa miehiltä rahat kiskoa.

Lentau raivoaa täällä Daisytownissaakin. Melkein joka talossa on yksi tai kaksi ja toisissa paikoin kokonaisia perheitä lentaus takia sairaana. Suomalaisiakin on siihen sairastunut jo useampia, mutta ei tähän asti ole vielä kuolemantapausta sattunut sen takia, ei ainakaan suomalaisten keskuudessa, ja on kerrottu sen olevan nyt paljon lievenpää kuin vuosi takaperin.

Tervehdys kaikille Toverittaren lukijoille. — Minä.

BALTIMORE, MARYLAND

Tervehdys täältä Baltimoresta kaikille Toverittaren lukijoille. Täällä me vaan hommailemme tämän suurkaupungin laiteella. — Osastomme toiminta on viime aikoina kovin vilkastunut. Jäsenmäärä on kasvanut huomattavasti, ollen jo yli seitsemäkymmenen jäsenen. Muilta paikkakunnilta on teräslakon jälkeen tullut tänne paljon vanhoja puoluejäseneitä ja toimintaan kykeneviä henkilöitä, joka on paljon vaikuttanut asiain johtoon ja samalla innostuttanut meitä toisia täällä. Toivon vain että innostusta ja yhteisymmärrystä toimissa jatkuu edelleen.

Rakennuskomitea on kovassa puuhassa oman kodin saamiseksi. Ei pitäisi iikka sivutse ettei kysyttäisiin miten paljon sinä annat oman talon rahastoon? Meidän kaikkien toivomme on että siitä puuhasta tulisi tosi, sillä haalilla me kovasti tarvitsemme. Näissä olosuhteissa, joissa nyt olemme, on äärettömän vaikea toimia. Etenkin talven aikana on niin kylmä iltamissa ja kokouksissa, että tahtoo paikoilleen jäätyä. Toverit, ottakaa-

pa tosi-innolla kiinni asiasta ja uhratkaa roponne yhteisen asian hyväksi. Silloin on meillä pian oma talo, jossa voimme huoletta toimia eikä tarvitse joka kokouksesta näyttää dollarin nurkkaa haalin isännälle.

Näytelmäseura perustettiin tänne 11 p. tammik., jossa on iso joukko jäseniä. Johtajaksi on valittu тов. Oscar Lindroos. Näyttelemissäkin on vaikeudet kun ei ole omaa haalila, saa juosta pitkin kaupunkia etsimässä missä saisi kappaleen näytellä. Naiset täällä ovat kovasti innostuneet, näyttävät että hekin saavat jottaikin aikaan. 27 p. tammik. pidettiin ompeluseuran perustava kokous. Johtajina ovat Hilda Mäki, Maria Kuroinen ja Elli Holopainen. Innolla sitä toimitaankin, töitä tulee valmiiksi tuon tuostakin. Joka torstai pidetään yhteiset kokoukset jokainen kotonaan vuoronperään. Aijomme saada kevääksi komeat myyjäiset, joista tulisi sievonen apu omaan taloon.

14 p. helmik. piti ompeluseura iltamat. Hauskaa siellä olikin, ja tuloja oli yli kuudenkymmenen dollarin.

Oma lehtemme Toveritar tulee joka naiselle varmasti, josta saamme seurata toisten naisten toimia.

Toivon intoa ja taistelutarmoa, toveruudella

Anna Karenius.

SAN FRANCISCO, CALIF.

Eräs vanhanpuoleinen toiskielinen työläisnainen tapaa käydä päivisin Golden Cate puistossa paperia ja puun palasia kokoilemassa polttoainekseen. Tämä nainen ei ole puettuna hienoihin vaatteisiin. Hän ei ole "muodin" perässä juoksija, joten hänen yllään on vaan tavalliset ryytyt.

Puistoa vartioitsevat poliisit eivät tahdo laskea häntä puistoon, kun hän ei ole paremmin puettu. Vaan kuitenkin tämä nainen ei tahdo totella poliisia, sillä useat kerrat hän sanoo "esivaltaa" vastaan. Hän väittää poliisille että: "Puisto on kaupungin, vapaa yleisölle, joten minulla on yhtä hyvin oikeus astua puiston sisälle kuin poliisilla tai kenellä muulla tahansa."

Edellä oleva on kaunis kuva, kuinka vähän meillä työläisillä on oikeutta edes liikkua yleisillä paikoilla — puhumattakaan muista oikeuksista, jotka meiltä on riistetty.

Työttömyys paikkakunnalla on ennaltaan. Paljon on osastomme jäseniä joutunut lähtemään muille paikkakunnille, josta on seurauksena että osaston toiminta kärsii. Te työläis-toverit, jotka olette vielä syrjässä puolueesta, astukaa nyt puolueen riviin, näyttäkää että tekin tahdotte tehdä puolestanne niin paljon työtä työväenliikkeen hyväksi, että yhdytte jäseneksi osastoon ja siellä toimitte toisten mukana.

Ensi sunnuntaina t. k. 7 päivä on haalilla ohjelmaitama. Paljon hyvää ohjelmaa, m. m. näytelmäkappale. Tanssia lopuksi. Oviraha vaan 25c. Vakituinen.

WOODLAND, WASH.

Pientä kyläämme on kohdannut sairauden aika. Melkein joka talossa on sairaita. Pikku Kalaman koulukin on lakkautettu syystä kun niin paljon lapsia tuli sairaaksi. Saatte ehkä voisivat vähentää tautia. Kunpa tulisikin aikamoinen sade, vaan aina ovat ilmat kylmiä, varsinkin öisin. Kuinkahan moni saa menettää henkensä tämänkin tautiajan kautta. Me köyhiltään sitä olemme kaikenlaisten tautienkin ensimmäiset saajit, sillä meillä ei ole lääkäri atna tervoytoimme perään katsomassa. Täälläkin jos tarvitsee lääkäriä, on siitä menoja \$10 yöspäin, jonkallaisia summia ei köyhillä uutisvli-